บทที่ 4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

4.1 การวิเคราะห์สมบัติของแก้วคอร์เดียไรต์

4.1.1 ผลการสังเกตเรื่องของสี

แก้วคอร์เดียไรต์ที่ได้จากการทดลองมีสีน้ำตาลอ่อนไปถึงน้ำตาลเข้มแสดงดังรูปที่ 4.1 สี น้ำตาลของแก้วเกิดจาก Fe₂O₃ ในส่วนผสมซึ่งเป็นมลทินที่มาจากดิน Kaolin ที่มี Fe₂O₃ เท่ากับ 0.75% โดยน้ำหนัก ส่วนวัตถุดิบอื่นเช่น ควอตซ์ และ ทัลค์ มีปริมาณ Fe₂O₃ เพียงเล็กน้อยเท่ากับ 0.10% และ 0.07% ตามลำดับซึ่งเป็นปริมาณที่น้อยเมื่อเทียบกับดิน Kaolin ดังนั้นสีของแก้วคอร์ เดียไรต์จึงขึ้นอยู่กับปริมาณดิน Kaolin ในสูตรผสมเป็นตัวหลัก

รูปที่ 4.1 สีของแก้วคอร์เดียไรต์ CG1-CG12

จากรูปที่ 4.2 เป็นสีของแก้วคอร์เดียไรต์ CG1-CG12 เปรียบเทียบกับเปอร์เซ็นต์ของ Fe₂O₃ ที่ ได้จากการคำนวนส่วนผสมรวม สูตร CG5 มีสีอ่อนที่สุดเนื่องจากไม่ได้ใส่ดิน Kaolin ในส่วนผสมทำ ให้ปริมาณ Fe₂O₃ ในส่วนผสมมีเพียง 0.05% แต่ CG7 มีสีเข้มที่สุดเพราะใส่ดิน Kaolin ในปริมาณ ที่สูงมากถึง 50% ทำให้เปอร์เซ็นต์ของ Fe₂O₃ ที่ได้จากการคำนวนส่วนผสมรวมเท่ากับ 0.44%

ความหนืดของน้ำแก้วมีส่วนสำคัญในการขึ้นรูป จากการทดลองสูตร CG5 จะใสมากขณะเท ส่วนสูตร CG7 เป็นสูตรที่หนืดมากที่สุดขณะเทโดยดูจากปริมาณแก้วที่ติดกับ crucible ในปริมาณ มากกว่าสูตรอื่น

ฐปที่ 4.2 สีของแก้วคอร์เดียไรต์ CG1-CG12 โดยเรียงตาม % Fe₂O₃

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าการความเปลี่ยนแปลงทางความร้อน (Differential thermal analysis)

ผลการวิเคราะห์หาค่าการเปลี่ยนแปลงทางความร้อนด้วยด้วยเครื่อง DTA ทำให้ทราบ Glass Transition Temperature (T_q) และ Crystallization temperature (T_c) จากรูปที่ 4.3 ได้หาค่า Glass Transition Temperature (T_q) โดยการหาจุดที่มีการเปลี่ยนความชันของกราฟระหว่าง % การเปลี่ยนแปลงการดูดหรือคายพลังงงาน กับ อุณหภูมิ โดยกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของ การเปลี่ยนความชัน ซึ่งค่าระหว่างกลางระหว่างจุดจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของการเปลี่ยนความ ชันคือ จุด ค่า Glass Transition Temperature (T_g) ส่วน Crystallization temperature (T_c) เป็น การหาจุดสูงสุด (peak) ของกราฟ

จากการทดลองของ Zhang และคณะ⁽¹⁷⁾ ทำให้เราทราบความสัมพันธ์ระหว่าง Nucleation temperature กับ Glass Transition Temperature (T_g) และ อุณหภูมิการโตของผลึกกับอุณหภูมิ ในการเกิดผลึก

โดยจากผลการวิเคราะห์ด้วย Differential thermal analysis ของ CG1 ซึ่งทำให้ทราบ Glass Transition Temperature (T_g) อยู่ที่อุณหภูมิ 765 °C และ Crystallization temperature (T_c) อยู่ที่ อุณหภูมิ 927 °C ดังแสดงในรูปที่ 4.3 แล้วจึงนำมากำหนดตารางการทำ กระบวนการทางความร้อน (Heat Treatment) ซึ่งเป็นกระบวนการทำเป็น glass ceramic โดยการควบคุมการเกิดผลึก

โดยทั่วไปจะทำ 2 ขั้นตอนคือการสร้าง nucleus และการโตของนิวเคลียสที่อุณหภูมิ Nucleation และอุณหภูมิ Crystal growth

ฐปที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ด้วย Differential thermal analysis ของ CG1

จากตารางที่ 4.1 Glass Transition Temperature (T_g) และ Crystallization temperature (T_c) ของ CG1 ถึง CG12 อุณหภูมิ Glass Transition Temperature (T_g) ของ CG1 ถึง CG12 อยู่ ระหว่าง 720 °C ถึง 789 °C โดยทั่วไปจะกำหนดอุณหภูมิ Nucleation ให้ใกล้เคียงอุณหภูมิ Glass Transition Temperature (T_g) ดังนั้นในการทดลองนี้จึงกำหนดอุณหภูมิ Nucleation อยู่ที่ 850 °C

ส่วนอุณหภูมิ Crystallization temperature (T_c) ของ CG1 ถึง CG12 อยู่ระหว่าง 894 °C ถึง 980 °C ซึ่งในการกำหนดอุณหภูมิ Crystal growth ก็จะพิจารณาจากอุณหภูมิ Crystallization temperature (T_c) โดยเริ่มจากกำหนดเท่ากับอุณหภูมิ Crystallization temperature (T_c) คือ 950 °C แล้วจึงเพิ่มขึ้นเป็น 1050 °C และ 1100 °C ตามลำดับ

Sample	Glass Transition	Crystallization		
Sample	Temperature	temperature		
Number	T _g (°C)	Τ _c (°C)		
CG1	765	927		
CG2	778	976		
CG3	744	923		
CG4	720	927		
CG5	740	941		
CG6	733	933		
CG7	789	980		
CG8	758	894		
CG9	749	908		
CG10	758	918		
CG11	742	931		
CG12	728	939		

ตารางที่ 4.1 Glass Transition Temperature (T_g) และ Crystallization temperature (T_c) ของ CG1 ถึง CG12

ดังนั้นเมื่อได้ผลการทดลองของ Glass Transition Temperature (T_g) และ Crystallization temperature (T_c) ของ CG1 ถึง CG12 ตามตารางที่ 1 ดังกล่าวจึงได้นำมากำหนดภาวะการทำ กระบวนการทางความร้อน (Heat Treatment) เป็น 3 ภาวะดังนี้

- 1. ที่อุณหภูมิ 850 °C เป็นเวลา 2 ชม. และเพิ่มอุณหภูมิขึ้นเป็น 950 °C เป็นเวลา 2 ชม.
- 2. ที่อุณหภูมิ 850 °C เป็นเวลา 2 ชม. และเพิ่มอุณหภูมิขึ้นเป็น 1050 °C เป็นเวลา 2 ชม.
- 3. ที่อุณหภูมิ 850 °C เป็นเวลา 2 ชม. และเพิ่มอุณหภูมิขึ้นเป็น 1100 °C เป็นเวลา 2 ชม.

4.1.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส (X-ray diffraction analysis) ของแก้วคอร์ เดียไรต์

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟสของแก้วคอร์เดียไรต์เพื่อตรวจสอบว่าแก้วที่หลอมนั้น สามารถหลอมได้หมดหรือไม่ โดยตรวจสอบจากผลึกที่เหลือจากการหลอมด้วยการวิเคราะห์ องค์ประกอบทางเฟส ซึ่งสมบัติของแก้วเป็นอสัณฐานซึ่งไม่มีผลึก ดังนั้นจากการวิเคราะห์ องค์ประกอบทางเฟสถ้าไม่เหลือผลึกแสดงว่าสามารถเป็นแก้วที่หลอมได้หมด

รูปที่ 4.4 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของแก้วคอร์เดียไรต์ CG5

CG5 ซึ่งเป็นสูตรที่สามารถหลอมได้ดีที่สุด ดังนั้นจึงเลือกมาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ ทางเฟส ด้วย XRD ผลการวิเคราะห์แสดงในรูปที่ 4.4 ซึ่งไม่พบ peak ของผลึกเกิดขึ้น แสดงว่า วัตถุดิบสูตร CG5 หลอมที่ 1500 °C เป็นแก้วที่เป็นอสัณฐาน

จากผลวิจัยของ H. Shao และคณะ^[13] จะพบเฟสคอร์เดียไรต์ได้ต้องนำไปผ่านกระบวนการ ทางความร้อนที่อุณหภูมิสูงกว่า 950 °C แต่ถ้าต่ำกว่าหรือที่ 780 °C จะได้แก้วที่เป็นอสัณฐาน ดังนั้น เราจึงนำไปผ่านกระบวนการทางความร้อนเพื่อให้เกิดเป็นกลาสเซรามิก

4.1.4 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient) ที่ 100-500 °C ของแก้วคอร์เดียไรต์

การหาค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient) ที่ อุณหภูมิ 25 °C ถึง 500 °C แต่จะวิเคราะห์ที่อุณหภูมิที่ 100-500 °C เพราะในช่วง 25 °C ถึง 100 °C ส่วนใหญ่จะได้กราฟที่ไม่คงที่ จากรูปที่ 4.5 เป็นการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน ที่ 25-500 °C ของ CG1 จะเห็นได้ว่าในช่วงแรกกราฟจะไม่คงที่แต่หลังจากอุณหภูมิ 100 °C กราฟ จะคงที่ ดังนั้นจึงเลือกวิเคราะห์ที่อุณหภูมิที่ 100-500 °C

รูปที่ 4.5 วิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน ที่ 25-500°C ของ CG1

แก้วคอร์เดียไรต์ทั้ง 12 สูตร มีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนได้ผลการทดลองดัง ตารางที่ 4.2 ผลที่ได้คือ CG7 ได้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำสุดเท่ากับ 3.97X10⁻⁶ / °C ที่ 100-500 °C และกลุ่มที่มีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำรองลงมาคือ CG8, CG2, CG9 เท่ากับ 4.52 X10⁻⁶, 4.59X10⁻⁶ และ 5.06 X10⁻⁶ ตามลำดับ และกลุ่มที่ค่าสัมประสิทธิ์ การขยายตัวทางความร้อนสูงที่สุดคือ CG6, CG5 และ CG4 เท่ากับ 5.53 X10⁻⁶, 5.63 X10⁻⁶ และ 5.75X10⁻⁶

เมื่อวิเคราะห์จากสูตรส่วนผสมแก้ว โดยใช้อัตราส่วนของออกไซด์โดยน้ำหนัก ในตารางที่ 3.2 CG7 มี SiO₂ สูงสุดคือ 66.52 wt% ซึ่ง SiO₂ มีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำกว่า ออกไซด์ตัวอื่น เท่ากับ 0.55 X10⁻⁶ /°C ^[20] ส่วน MgO และ Al₂O₃ เท่ากับ 13.50 X10⁻⁶ /°C ^[20] และ 8.50 X10⁻⁶ /°C ^[21] ดังนั้นสูตรส่วนผสมแก้วที่มี SiO₂ สูงก็จะมีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความ ร้อนต่ำ

Glass for CG1 to CG12	COE(X10 ⁻⁶)	ค่าที่ได้จากการคำนวนด้วย
	100-500 °C	โปรแกรม Uniglass ^[12]
CG1	5.15	3.25
CG2	4.60	3.66
CG3	5.48	4.00
CG4	5.75	4.11
CG5	5.63	4.11
CG6	5.53	3.86
CG7	3.97	3.27
CG8	4.52	3.24
CG9	5.06	3.50
CG10	5.13	3.58
CG11	5.51	3.60
CG12	5.19	3.77

ตารางที่ 4.2 ค่าสมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน ของแก้ว (X10⁻⁶/ °C)

รูปที่ 4.6 กลุ่มค่าส้มประสิทธิการขยายตัวทางความร้อนของแก้วคอร์เดียไรต์จากต่ำ (สีเข้ม) ไปสูง(สีอ่อน)

จากรูปที่ 4.6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การขยายดัวทางความร้อนของแก้วคอร์เดียไรต์เทียบกับ พื้นที่ในเฟลไดอะแกรมแบบไตรภาคของ MgO-Al₂O₃-SiO₂ โซนที่มีสีเข้มจะมีค่าสัมประสิทธิ์การ ขยายตัวทางความร้อนต่ำกว่าโซนที่มีสีอ่อน

จากตารางการคำนวนค่าส้มประสิทธิ์การขยายดัวทางความร้อนโดยใช้โปรแกรม UNIGLASS^[19] ได้นำสูตรของ CG1 ถึง CG12 ได้ค่าดังแสดงในรูปที่ 4.7 แสดงว่าจุดที่อยู่ทางขวา ของเฟสไดอะแกรมหรือที่เส้นอุณหภูมิสูงจะมีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำกว่าจุดที่ อยู่ทางซ้ายของเฟสไดอะแกรมหรือที่เส้นอุณหภูมิต่ำ

ดังนั้นจึงแบ่งตามค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนได้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มสูงได้แก่ CG3, CG4 และ CG5, กลุ่มกลางได้แก่ CG2,CG6,CG12, CG9,CG10 และ CG11 และกลุ่ม สุดท้ายคือกลุ่มต่ำได้แก่ CG1,CG8 และ CG7

ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการทดลองของค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของแก้วคอร์ เดียไรต์ที่ได้แบ่งเป็นกลุ่มเช่นกัน

แต่ผลที่ได้จากโปรแกรม UNIGLASS ต่ำกว่าผลที่ได้จากผลการทดลอง ดังในตารางที่ 4.2 เพราะผลการวิเคราะห์วัตถุดิบได้จากผู้จำหน่ายวัตถุดิบโดยตรงยังไม่นำมาวิเคราะห์ XRF ดังนั้นอาจ เป็นข้อผิดพลาดประการหนึ่งได้

รูปที่ 4.7 กลุ่มค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของแก้วคอร์เดียไรต์โดยการคำนวณโดยใช้ โปรแกรม UNIGLASS

4.1.5 ผลการวิเคราะห์ความหนาแน่น (Density) ด้วยวิธีอาร์คีมิดิส (Archemedes Method) โดยใช้มาตรฐาน ASTM C373-88

Class Sample	Density (g/cm ³)				
Glass Sample	B=D/(M-S)				
CG1	2.76				
CG2	2.65				
CG3	2.72				
CG4	2.77				
CG5	2.82				
CG6	2.78				
CG7	2.60				
CG8	2.69				
CG9	2.69				
CG10	2.75				
CG11	2.75				
CG12	2.73				

ตารางที่ 4.3 วิเคราะห์ความหนาแน่น (Density) ของแก้วคอร์เดียไรต์ CG1 ถึง CG12

หมายเหตุ M คือ Saturated, D คือ Dry และ S คือ suspended

จากตารางที่ 4.3 แสดงค่าความหนาแน่น (Density) ซึ่งมีค่าระหว่าง 2.6 ถึง 2.82 g/cm³ CG5 มีค่าความหนาแน่นสูงสุดคือ 2.82 g/cm³ และ CG7 มีค่าความหนาแน่นต่ำสุดคือ 2.60 g/cm³

เมื่อวิเคราะห์จากสูตรส่วนผสมแก้ว โดยใช้อัตราส่วนของออกไซด์โดยน้ำหนัก ในตารางที่ 3.2 CG7 มี SiO₂ สูงสุดคือ 66.52 wt% ซึ่ง SiO₂ มีค่าความหนาแน่นต่ำกว่า ออกไซด์ตัวอื่น เท่ากับ 2.65 g/cm^{3 120]} ส่วน MgO และ Al₂O₃ เท่ากับ 3.60 g/cm^{3 120]} และ 3.89 g/cm^{3 120]} ดังนั้นสูตรส่วนผสม แก้วที่มี SiO₂ สูงก็จะมีค่าความหนาแน่นต่ำ

4.2 การวิเคราะห์สมบัติของกลาสเซรามิก (cordierite glass ceramic) ในboundary ของ คอร์เดียไรต์

จาก Glass Transition Temperature (T_g) และ Crystallization temperature (T_c) แล้ว นำมากำหนดตารางการทำ กระบวนการทางความร้อน (Heat Treatment) โดยกำหนดทั้งหมด 3 แบบดังนี้คือ

- Heat treatment ภาวะที่ 1 (ht1) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 950 °C 2 ชั่วโมง

- Heat treatment ภาวะที่ 2 (ht2) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1050 °C 2 ชั่วโมง

- Heat treatment ภาวะที่ 3 (ht3) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1100 °C 2 ชั่วโมง

ผลการทดลองจะแบ่งเป็นทั้งหมด 3 ภาวะซึ่งสรุปเป็นหัวข้อสำคัญ 5 หัวข้อคือสีของคอร์เดีย ไรต์กลาสเซรามิก การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟสด้วย XRD วิเคราะห์ความหนาแน่น (Density) ของกลาสเซรามิก การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน และการทดสอบอุณหภูมิ Thermal shock resistance

 CG1ht1
 CG2ht1
 CG3ht1
 CG4ht1
 CG5ht1
 CG6ht1

 Image: CG7ht1
 CG8ht1
 CG9ht1
 CG10ht1
 CG11ht1
 CG12ht1

 Image: CG7ht1
 CG8ht1
 CG9ht1
 CG10ht1
 CG11ht1
 CG12ht1

4.2.1 การสังเกตสี และการเป็นเนื้อเคียวกันของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก

รูปที่ 4.8 ด้วอย่างของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก Heat treatment ht1 850 °C 2 ชั่วโมง และ 950 °C 2 ชั่วโมง

จากรูป 4.8 Heat treatment ภาวะที่ 1 (ht1) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 950 °C 2 ชั่วโมง สียังเป็นสีเข้มเป็นส่วนใหญ่และไม่เป็นเนื้อ เดียวกัน

รูปที่ 4.9 ตัวอย่างของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก Heat treatment ht2 850 °C 2 ชั่วโมง และ 1050 °C 2 ชั่วโมง

จากรูป 4.9 Heat treatment ภาวะที่ 2 (ht2) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1050 °C 2 ชั่วโมงสีส่วนใหญ่เริ่มเป็นสีเทาและเป็นเนื้อเคียว กันแต่ยกเว้น CG7 ยังคงเป็นสีเข้มเหมือนเดิม

CG1_ht3	CG2_ht3	CG3_ht3 CG4_ht3		CG5_ht3	CG6_ht3
CG7_ht3	CG8_ht3	CG9_ht3	CG10_ht3	CG11_ht3	CG12_ht3
E		-		-	

รูปที่ 4.10 ตัวอย่างของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก Heat treatment ht3 850 °C 2 ชั่วโมง และ 1100 °C 2 ชั่วโมง

จากรูป 4.10 Heat treatment ภาวะที่ 3 (ht3) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1100 °C 2 ชั่วโมงการเพิ่มอุณหภูมิของ Crystal growth temperature เป็น 1100 °C ทำให้สีของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกเป็นสีเทาอ่อนเกือบขาวทุก ตัวอย่างและเป็นเนื้อเคียวกัน

4.2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส (X-ray diffraction analysis) ของคอร์เดีย ไรต์กลาสเซรามิก

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกในรูปที่ 4.11 พบว่า Heat treatment ภาวะที่ 1 (ht1) Nucleation temperature ที่ 850°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 950°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง สูตรแก้วส่วนใหญ่ยังมีสมบัติเป็น แก้วอยู่เนื่องจากว่ายังไม่มี peak ที่ชัดเจน เพราะใช้ Crystal growth temperature ที่อุณหภูมิต่ำ เกินไป แต่สูตร CG1 เกิดเฟสควอตซ์ (JCPDS: 01-075-1555) และสูตร CG10, CG12 เกิดเฟส Magnesium Aluminum Silicate (JCPDS: 00-014-0346)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกในรูปที่ 4.12 พบว่า Heat treatment ภาวะที่ 2 (ht2) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1050 °C 2 ชั่วโมง จะเห็นได้ว่าเกิดเฟสคอร์เดียไรต์ (JCPDS : 01-084-1219) เป็นเฟสหลักและเกิดเฟส Magnesium Aluminum Silicate (JCPDS : 00-014-0346) เป็น เฟสรอง ยกเว้น CG7 เกิดเฟสหลักคือ ควอตซ์ (JCPDS : 01-075-1555)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกในรูปที่ 4.13 พบว่า Heat treatment ภาวะที่ 3 (ht3) Nucleation temperature ที่ 850 °C 2 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1100 °C 2 ชั่วโมง เกิดเฟสหลักเป็นคอร์เดียไรต์ (JCPDS : 01-084-1219) และเฟสรองเป็น Magnesium Aluminum Silicate (JCPDS : 00-014-0346) เหมือน Heat treatment2 แต่ความสูงของ Peak (Intensity) ของกราฟน้อยกว่า Heat treatment ภาวะที่ 2 ส่วน CG7 เกิดเฟสหลักคือ ควอตซ์ (JCPDS : 01-075-1555) เหมือน Heat treatment ภาวะที่ 2 แต่ ความสูงของ Peak (Intensity) ของกราฟมากว่า Heat treatment ภาวะที่ 2

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกทั้ง 3 ภาวะ Heat treatment ภาวะที่ 1 (ht1) ทุกสูตรยังมีสมบัติเป็นแก้วเนื่องจากใช้ Crystal growth temperature ที่อุณหภูมิต่ำเกินไปแต่เมื่อเพิ่มอุณหภูมิ Crystal growth temperature เป็น 1050°C ในภาวะ Heat treatment ภาวะที่ 2 (ht2) สูตรส่วนใหญ่เริ่มเกิดเฟสคอร์เดียไรต์เพราะเป็นอุณหภูมิ ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ H. Shao และคณะ⁽¹³⁾ ที่พบเฟสคอร์เดียไรต์ได้เมื่อนำไป ผ่านกระบวนการทางความร้อนที่อุณหภูมิสูงกว่า 950 °C แต่เมื่อเพิ่มอุณหภูมิ Crystal growth temperature เป็น 1100 °C ใน ภาวะ Heat treatment ภาวะที่ 3 (ht3) สูตรส่วนใหญ่ยังเกิดเฟส คอร์เดียไรต์อยู่ แต่ในปริมาณที่น้อยลงดังนั้นภาวะ Heat treatment ที่เหมาะสมที่สุดในการเกิดเฟส คอร์เดียไรต์คือ Heat treatment ภาวะที่ 2 (ht2)

รูปที่ 4.11 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht1

รูปที่ 4.12 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht2

รูปที่ 4.13 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟล ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht3

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ความหนาแน่น (Density) ของกลาสเซรามิก

จากตารางที่ 4.4 ความหนาแน่น (Density) ของกลาสเซรามิก Heat treatment 2 ที่สูงสุดคือ CG5 เท่ากับ 3.00 g/cm³ และความหนาแน่น (Density) ของกลาสเซรามิก Heat treatment 2 ที่ ต่ำสุดคือ CG8 เท่ากับ 2.64 g/cm³

ht2	Density (g/cm ³)			
850°C2h.1050°C2h.	B=D/(M-S)			
CG1	2.65			
CG2	2.91			
CG3	2.82			
CG4	2.88			
CG5	3.00			
CG6	2.81			
CG7	2.75			
CG8	2.64			
CG9	2.70			
CG10	2.92			
CG11	2.76			
CG12	2.77			

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความหนาแน่นของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก CG1 ถึง CG12 ht2

4.2.4 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน

ผลการทดลองหาสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient) ที่ 100-500 °C ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกพบว่าถ้ายิ่งต่ำก็ทำให้ Thermal shock resistance สูงขึ้นดังนั้นต้องหาตัวอย่างที่มีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำสุด โดยจะต้องคำนึงถึง ความเป็นเนื้อเดียวกันของตัวอย่างด้วย

COE	Heat treatment1	Heat treatment2	Heat treatment3
(X10 ⁶ /K)	850°C2h.950°C2h.	850°C2h.1050°C2h.	850°C2h.1100°C2h.
100-500°C			
CG1	4.41	1.28	1.59
CG2	4.65	11.53	6.6
CG3	6.82	5.86	5.1
CG4	7.7	5.83	5.31
CG5	7.94	7.94	-
CG6	7.23	3.94	-
CG7	3.92	4.9	11.23
CG8	4.43	4.08	3.81
CG9	4.6	4.28	4.98
CG10	8.57	5.98	3.43
CG11	8.21	3.73	-
CG12	5.41	4.76	4.9

ดารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของกลาสเซรามิกของ CG ht1 ถึง ht3

จากตารางที่ 4.5 CG7 ที่ทำเป็นกลาสเซรามิกถ้า Heat treatment ที่อุณหภูมิสูงขึ้นก็จะทำให้ ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนสูงขึ้นอย่างมากเพราะ CG7 เปลี่ยนจากแก้วเป็นเฟล ควอตซ์ แต่ไม่เกิดเฟลคอร์เดียไรต์ ส่วน CG1 เมื่อ Heat treatment ภาวะที่ 1 ค่าส้มประสิทธิ์การ ขยายตัวทางความร้อนใกล้เคียงกับแก้วของ CG1 เพราะ CG1 ที่ Heat treatment ภาวะที่ 1 เกิด เฟลควอตซ์ แต่ถ้าเมื่ออุณหภูมิ Crystal growth temperature สูงขึ้นเป็น 1050 °C และ1100 °C เป็น Heat treatment ภาวะที่ 2 และ Heat treatment ภาวะที่ 3 ตามลำดับ มีผลให้ค่าส์มประสิทธิ์การ ขยายตัวทางความร้อนต่ำลงเพราะเกิดเฟลคอร์เดียไรต์ โดยสูตรที่ทำให้ค่าส้มประสิทธิ์การ ขยายตัวทางความร้อนต่ำลุดคือ CG1 ที่ Heat treatment ภาวะที่ 2 เท่ากับ 1.28X10⁻⁶ / °C

4.2.5 ผลของเวลาในการทำ Heat treatment ต่อสมบัติของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก- ผลการสังเกตสี

Heat treatment ภาวะที่ 4 (ht4) Nucleation temperature ที่ 850 °C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง และ Crystal growth temperature ที่ 1050 °C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง เป็นการเพิ่มเวลาจาก 2 ชั่วโมง เป็น 4 ชั่วโมงทำให้ได้สีที่เป็นเนื้อเดียวกันมากขึ้นดังรูปที่ 4.14

CG1_ht4	CG2_ht4	CG3_ht4	CG4_ht4	CG5_ht4	CG6_ht4
		6			and the
CG7_ht4	CG8_ht4	CG9_ht4	CG10_ht4	CG11_ht4	CG12_ht4
ý			- SA		

รูปที่ 4.14 ตัวอย่างของคอร์<mark>เดียไรต์กลาสเซรามิก Heat treatment ht4 850</mark> °C 4 ชั่วโมง และ 1050 °C 4 ชั่วโมง

- ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2

จากรูปที่ 4.15 เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟสของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 ของ CG1 เฟสที่เกิดขึ้นเหมือนกันแตกต่างกันที่ Intensity ของ peak เพียง เล็กน้อย และจากรูปที่ 4.16 แสดง CG7 เมื่อ ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 เฟสที่เกิดขึ้นเหมือนกันแต่ Intensity ของ peak ควอตซ์ของ ht4 สูงกว่า ht2 มาก

ฐปที่ 4.16 องค์ประกอบทางเฟลของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 ของ CG7

- ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient) ของกลาสเซรามิกของ ht4 เปรียบเทียบกับ ht2

จากตารางที่ 4.6 เป็นการเปรียบเทียบค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของกลาส เซรามิกระหว่าง ht4 กับ ht2 จะเห็นได้ว่า CG1 ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนภายใต้ ภาวะของ ht4 เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ส่วน CG7 ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนภายใต้ ภาวะของ ht4 เพิ่มขึ้นมากซึ่งสอดคล้องกับ Intensity ของ peak ของการวิเคราะห์องค์ประกอบทาง เฟส

COE	Heat treatment2	Heat treatment4
(X10 ⁻⁶ /K)	850°C2h.1050°C2h.	850°C4h.1050°C4h.
100-500°C		
CG1	1.28	1.92
CG7	4.9	13.27

ตารางที่ 4.6 ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของกลาสเซรามิกของ ht4 เปรียบเทียบกับ ht2

- ผลการวิเคราะห์ Scanning electron microscopy (SEM) ของกลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2

จากรูป 4.17 แสดงสัณฐานวิทยาของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 ของ CG1 จะเห็นได้ว่า ht2 มีโครงสร้างที่ร่อนที่ผิว แต่ถ้าเพิ่มเวลาในการทำ Heat treatment เป็น 850°C 4 ชั่วโมงและ 1050°C 4 ชั่วโมง ทำให้ผิวเรียบไม่ร่อนแต่มีรูพรุน

CG1	SEM micrographs of samples
nt2(850°C 2h - 1050°C 2h.)	
nt4(850°C 4n +1050°C 4n.)	And Sections of the section of the s

รูปที่ 4.17 SEM micrographs ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 ของ CG1

รูปที่ 4.18 SEM micrographs ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกCG1 ht2

จากรูป 4.18 แสดงสัณฐานวิทยาของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก CG1 ht2 เกิดผลึกกระจาย อยู่ซึ่งจากผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟสด้วย XRD เกิดเฟสของคอร์เดียไรต์เป็นเฟสหลัก

CG7	SEM micrographs of samples
nt2(850 ° C 2h1050 ° C 2h.)	AND NOT MANY SIL IS O IN I
ht4(850 ° C 4h.−1050 ° C 4h.)	ANT SALINATI DA MULTO TAL

ฐปที่ 4.19 SEM micrographs ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 ของ CG7

จากรูปที่ 4.19 แสดงสัณฐานวิทยาของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ht4 เปรียบเทียบกับ ht2 ของ CG7 จะเห็นได้ว่า CG7 ht2 ผลึกเกิดขึ้นเล็กมาก แต่ถ้าเพิ่มชั่วโมงการทำ Heat treatment เป็น 850°C 4 ชั่วโมงและ 1050°C 4 ชั่วโมง ก็จะเกิดผลึกของควอตซ์ โดยดูจากผลจากการ วิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟสด้วย XRD เกิดเฟสของควอตซ์เป็นเฟสหลัก

	CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CG7	CG8	CG9	CG10	CG11	CG12
Glass			0				0					
ht1	100	All and a second		19	0.	Notes .	$\bigcirc$	1- and a	(E)		104.34	STR.
850°C 2h.		1 Card	8	-		SERV	-	1. Cal	(Minter	1		
950°C 2h.			De-			n Participanti de la companya de la			and the second se			
ht2	1000		1 Carlos		1		-	(·.)	$\left(\right)$	· .	(	
850°C 2h.	an same	A died	a second	A mart	and the second	States		- HERRICE	Same	" House	(Nelson)	-
1050°C 2h.								- And				
ht3	1993	Survey and				1000	Contra Contra	in the	1.2 M			Sec. 19
850°C 2h.	No. Barbara	-	-	-	1.000	in an and the		- Carlor	3130M	- Constant	. Single	
1100°C 2h.		-			and the second		and the second sec					- House -
ht4	maint	and his			of the		Maria			ALC: NO	and a state	
850°C 4h.	1 and	State of the	-	autre .	Signal S		and a	and the second	and the second		. Santa	tense!
1050°C 4h.		train the second			and the second se			2 The Part of St	A CONTRACTOR			
ฐปที	รูปที่ 4.20 ตัวอย่างคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก CG1 ถึง CG12											
a												

4.3 การวิเคราะห์สมบัติของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ในไดอะแกรม Forsterite-spinelcordierite ภายในขอบเขตของคอร์เดียไรต์

จากผลค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของ CG1ht2 ต่ำสุดคือ 1.28X10-6 / °C และต่ำรองลงมาคือ CG11ht2 คือ 3.73X10-6 / °C ดังนั้นจึงสรุปว่าสูตรที่อยู่ในสามเหลี่ยม Forsterite-spinel-cordierite ภายใน boundary ของคอร์เดียไรต์จะได้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัว ทางความร้อนต่ำ

ในสามเหลี่ยม Forsterite-spinel-cordierite ภายใน boundary ของคอร์เดียไรต์ได้ทดลองทำ ดัวอย่างทั้งหมดอีก 12 จุด ตั้งแต่ CGn01 ถึง CGn12 ซึ่งมี่จุด CGn12 เป็นจุด stoichiomatric ของ คอร์เดียไรต์ ดังรูปที่ 4.21

รูปที่ 4.21 Phase diagram ของระบบ MgO-Al₂O₃-SiO₂ ^[8]

ซึ่งมีวัตถุดิบที่ใช้แตกต่างจาก CG1 ถึง CG12 คือ เปลี่ยนดิน Kaolin Microbrite (FH95) จาก Skardon river kaolin PTY limited. ประเทศออสเตรเลีย เป็น หินสบู่ Phyrophilite จากบริษัท เซอมาส จำกัด จากตารางที่ 4.7 หินสบู่มีปริมาณ TiO₂ น้อยกว่า Kaolin มาก ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.8 แสดง % ออกไซด์โดยน้ำหนักจากสูตร CGn1 ถึง CGn12 จาก phase diagram ในสามเหลี่ยม Forsterite-spinel-cordierite และตารางที่ 4.9 แสดง % วัตถุดิบโดยน้ำหนัก

	Kaolin	หินสบู่
	Microbrite FH95	Phyrophilite
SiO ₂	44.00	76.44
TiO ₂	2.00	0.12
Al ₂ O ₃	37.50	16.68
Fe ₂ O ₃	0.75	0.19
CaO	0.04	0.10
MgO	0.10	0.10
K ₂ O	0.13	0.19
Na ₂ O	0.36	0.10

ตารางที่ 4.7 องค์ประกอบทางเคมีของ Kaolin และ หินสบู่

ตารางที่ 4.8 สูตร CGn1 ถึง CGn12 % ออกไซด์โดยน้ำหนัก

Glass Sample	MgO (%)	Al ₂ O ₃ (%)	SiO ₂ (%)
CGn1	16.36	34.89	48.75
CGn2	17.25	33.85	48.90
CGn3	19.16	31.43	49.41
CGn4	20.58	29.37	50.05
CGn5	23.03	26.39	50.58
CGn6	20.22	28.46	51.32
CGn7	18.30	29.96	51.74
CGn8	16.70	31.20	52.10
CGn9	15.00	32.30	52.70
CGn10	17.21	32.12	50.67
CGn11	15.72	33.67	50.61
CGn12	13.86	35.23	50.91

Glass sample	ทัลคัม (%)	หินสบู่(%)	อะลูมินา(%)	ไททาเนียม(%)
CGn1	45.70	18.00	27.30	9.00
CGn2	48.20	16.10	26.70	9.00
CGn3	53.50	12.30	25.20	9.00
CGn4	57.50	9.70	23.80	9.00
CGn5	64.30	4.70	22.00	9.00
CGn6	56.40	12.00	22.60	9.00
CGn7	51.00	16.90	23.10	9.00
CGn8	46.50	21.00	23.50	9.00
CGn9	41.70	25.60	23.70	9.00
CGn10	48.00	18.20	24.80	9.00
CGn11	43.80	21.60	25.60	9.00
CGn12	38.60	26.20	26.20	9.00

ดารางที่ 4.9 สูตร CGn1 ถึง CGn12 % วัตถุดิบโดยน้ำหนัก

หมายเหตุ TiO₂ ทำหน้าที่เป็น nucleating agent

4.3.1 ผลการทดลองสำหรับ CGn1 ถึง CGn12 Heat treatment 2 (850 °C 2 ชั่วโมง 1050 °C 2 ชั่วโมง)

- ผลการสังเกตสี

การสังเกตเรื่องของสี และการเป็นเนื้อเคียวกันของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก จากรูปที่ 4.22 พบว่าสีของกลาสเซรามิกมีสีขาว-สีเทาอ่อน โดยเป็นเนื้อเดียวกัน

- ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient)

จากตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของกลาสเซรามิกที่ต่ำที่สุดคือ CGn1-ht2, CGn2-ht2, CGn8-ht2, CGn9-ht2 และ CGn11-ht2 เท่ากับ 2.8X10⁻⁶ / °C, 2.22X10⁻⁶ ⁶ / °C, 2.81X10⁻⁶ / °C, 2.66X10⁻⁶ / °C และ 2.80X10⁻⁶ / °C ตามลำดับ

CGn1	CGn2	CGn3	CGn4	CGn5	CGn6
S.	3				
CGn7	CGn8	CGn9	CGn10	CGn11	CGn12
2132 	-	1		i ta	Sec.

รูปที่ 4.22 ตัวอย่างของ CGn ที่ Heat treatment ht2 850 °C 2 ซม. และ1050 °C 2 ซม. จาก 12 จุดของ CGn ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของ CGn1-ht2 และ CGn2ht2 ต่ำสุดซึ่งเป็นจุดที่ใกล้เคียงกับ CG1-ht2 แต่ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของ CG1-ht2 ยังต่ำกว่า CGn1-ht2 และ CGn2-ht2 ซึ่งเป็นผลมาจาก CGn1-ht2 และ CGn2-ht2 สูตร ผสมของทั้ง 2 สูตรมีปริมาณ TiO₂ ที่ลดลง

CGn01-12 ht2	COE(X10 ⁶) 100-500°C
CGn01_ht2	2.79
CGn02_ht2	2.22
CGn03_ht2	6.55
CGn04_ht2	6.79
CGn05_ht2	4.72
CGn06_ht2	3.99
CGn07_ht2	3.44
CGn08_ht2	2.81
CGn09_ht2	2.66
CGn10_ht2	3.23
CGn11_ht2	2.80
CGn12_ht2	3.38

ดารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของกลาสเซรามิก CGn1 ถึง CGn12

4.4 การวิเคราะห์สมบัติของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิกที่เดิม B₂O₃และ เพิ่ม TiO₂

จากผลการทดลอง CGn ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของกลาสเซรามิกที่ต่ำ ที่สุดคือ CGn1-ht2, CGn2-ht2, CGn8-ht2, CGn9-ht2 และ CGn11-ht2 แต่ก็ยังสูงกว่าสูตร CG ดังนั้นจึงนำสูตรทั้ง 5 มาพัฒนาต่อ

งานวิจัยของ Nandi และ คณะ⁽⁹⁾ ศึกษาการใส่ Boron Oxide ในคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก มี ผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนให้ต่ำลง หลักการคือขนาดเล็กของ boron cation จะเข้าไปในช่องว่างของ lattice จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำกว่าการใช้ ขนาดของ cation ที่ใหญ่กว่า และงานวิจัยของ Vladimir M. Fokin และคณะ⁽¹⁴⁾ ศึกษาปริมาณของ TiO₂ ที่มีผลต่อการเกิดนิวเคลียสบริเวณผิวหน้าและเนื้อของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ซึ่งการเพิ่ม ปริมาณของ TiO₂ ซึ่งจะทำให้เกิดนิวเคลียสทั้งที่ผิวและในเนื้อของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก

ดังนั้นจึงนำสูตร CGn1, CGn2, CGn8, CGn9 และ CGn11 มาเติม Boron Oxide และเพิ่ม TiO₂ โดยทำเป็น 4 แบบคือ

- เพิ่ม TiO₂ เป็น 12%

- เติม B₂O₃ 0.5%

- เดิม B₂O₃ 1%

- เดิม B₂O₃ 0.5% และ เพิ่ม TiO₂ เป็น 12%

4.4.1 CGn เพิ่ม TiO₂ เป็น 12% คือ CGn01ht2, CGn02ht2, CGn08ht2, CGn09ht2 และ CGn11ht2

- ผลการสังเกตสีของแก้ว

สูตร CGn01, CGn02, CGn08, CGn09 และ CGn11ที่เผา Heat treatment 2 (850 °C 2 ชั่วโมงและ 1050 °C 2 ชั่วโมง) เมื่อเพิ่ม TiO₂ จาก 9% เป็น 12% มีผลต่อความหนืดของน้ำแก้ว ต่ำลงสามารถเทน้ำแก้วลงในแบบเหล็กได้ง่ายขึ้น เป็นทำให้สีเป็นเนื้อเดียวกันและมันแวว ยกเว้น CGn01_ht2 และ CGn11_ht2 เมื่อเพิ่ม TiO₂ เป็น 12% ซึ่งความหนืดสูงกว่าสูตรอื่นเป็นผลให้ ความเงาแววก็ลดลงแสดงดังรูปที่ 4.23

1.CGn add TiO ₂ =12%					
1.CGn01ht2	1.CGn02ht2	1.CGn08ht2	1.CGn09ht2	1.CGn11ht2	
)	)		0		

รูปที่ 4.**23** ตัวอย่างของ CGn เพิ่ม TiO₂ เป็น 12% ที่ Heat treatment ht2 850 °C 2 ชม. และ 1050 °C 2 ชม.

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient)

จากตารางที่ 4.11 สูตร CGn01_ht2 และ CGn11_ht2 เป็นสูตรที่ค่าส้มประสิทธิ์การขยายตัว ทางความร้อนต่ำกว่าสูตรอื่นแสดงว่าการเพิ่ม TiO₂ จาก 9% เป็น 12% ถ้าสูตรที่ความหนืดของน้ำ แก้วสูง, ความมันวาวสูง ก็จะมีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนสูงขึ้น

ตารางที่ 4.11 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของ CGn เมื่อ TiO₂ เพิ่มเป็น 12%

CGn เมื่อ TiO ₂ เพิ่มเป็น 12%	COE(X10 ⁻⁶) 100-500°C
1.CGn01_ht2	2.52
1.CGn02_ht2	11.29
1.CGn08_ht2	11.45
1.CGn09_ht2	11.06
1.CGn11_ht2	2.78

4.4.2 CGn เติม B₂O₃ 0.5% คือ CGn01ht2, CGn02ht2, CGn08ht2, CGn09ht2 และ CGn11ht2

-ผลการสังเกตสีของแก้ว

สีของกลาสเซรามิก CGn เติม B₂O₃ 0.5% เปลี่ยนแปลงเรื่องความมันแววเพิ่มเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับ CGn ก่อนเติม แสดงดังรูปที่ 4.24 ส่วนความหนืดของน้ำแก้วก็ต่ำลงเพียงเล็กน้อย เช่นกัน

2.CGn dope B ₂ O ₃ =0.5%					
2.CGn01ht2	2.CGn02ht2	2.CGn08ht2	2.CGn09ht2	2.CGn11ht2	
				.)	

ฐปที่ 4.24 ตัวอย่างของ CGn เติม B₂O₃ 0.5% ที่ Heat treatment ht2

- ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient)

เมื่อเติม B₂O₃ 0.5% ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนลดลงทุกตัวเมื่อเทียบกับ สูตร CGn โดยเฉพาะ 2.CGn01_ht2 และ 2.CGn02_ht2 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความ ร้อนต่ำลงมาก เท่ากับ 1.42 X10⁻⁶ / °C และ 1.76 X10⁻⁶ / °C ตามลำดับซึ่งแสดงดังตารางที่ 4.12

CGn dope $B_2O_3=0.5\%$	COE(X10 ⁻⁶) 100-500°C
2.CGn01_ht2	1.42
2.CGn02_ht2	1.76
2.CGn08_ht2	2.83
2.CGn09_ht2	2.17
2.CGn11_ht2	2.58

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนของ CGn B₂O₃ 0.5%

4.4.3 เดิม B₂O₃ 1% คีอ CGn01ht2, CGn02ht2, CGn08ht2, CGn09ht2 และ CGn11ht2

- ผลการสังเกตสีของแก้ว

สูตร CGn เติม B₂O₃ 1% ที่ Heat treatment ht2 850 °C 2 ชม.และ1050 °C 2 ชม. มีผล ต่อความมันแววอย่างมากในทุกสูตร ส่วนสีเป็นเนื้อเดียวกันยกเว้น CGn09_ht2 ดังรูปที่ 4.25

3.CGn dope B ₂ O ₃ =1%					
3.CGn01ht2	3.CGn02ht2	3.CGn08ht2	3.CGn09ht2	3.CGn11ht2	
			×9		

รูปที่ 4.25 ตัวอย่างของ CGn เดิม B₂O₃ 1% ที่ Heat treatment ht2 ชม.

- ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายดัวทางความร้อน (Thermal expansion coefficient)

จากตารางที่ 4.13 เมื่อเดิม B₂O₃ 1% ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนสูงขึ้น ทุกตัวเมื่อเทียบกับสูตร CGn เดิม B₂O₃ 0.5% ทำให้สรุปได้ว่าการ เดิม B₂O₃ 1% เป็นการเดิมที่มาก เกินไป

	6			
a	1 4 1 9 9	~	2	
ดารางท 4.13	คาสมประสทธการ	ขยายดวทางค	าวามรอนของ	CGn B,O, 1%

CGn dope B ₂ O ₃ =1%	COE(X10 ⁶) 100-500°C
3.CGn01_ht2	5.98
3.CGn02_ht2	6.26
3.CGn08_ht2	7.71
3.CGn09_ht2	6.27
3.CGn11_ht2	6.95

4.4.4 เดิม B₂O₃ 0.5% <mark>และ เพิ่ม</mark> TiO₂= 12% คีอ CGn01ht2, CGn02ht2, CGn08ht2, CGn09ht2 และ CGn11ht2

-ผลการสังเกตสีของแก้ว

สูตรทุกสูตรมีสีขาวอมเทาและกึ่งเงากึ่งด้าน ส่วนความหนืดของน้ำแก้วต่ำดีสามารถเทน้ำ แก้วได้ง่ายกว่า เพราะเมื่อเทน้ำแก้วแล้วแก้วจะไม่แข็งตัวทันทีจะมีช่วงเวลาอ่อนตัว หรือ Working range นานขึ้นทำให้การขึ้นรูปของแก้วทำได้ดีขึ้นดังแสดงในรูปที่ 4.26

4.CGn dope $B_2O_3 = 0.5\% + add TiO_2 = 12\%$					
4.CGn01ht2	4.CGn02ht2	4.CGn08ht2	4.CGn09ht2	4.CGn11ht2	
8				J	

ฐปที่ 4.26 ตัวอย่างของ CGn เดิม B $_2O_3$ 0.5% และ เพิ่ม TiO $_2$ เป็น 12% ที่ Heat treatment ht2

- การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน (Thermal expansion

coefficient)

จากตารางที่ 4.14 สูตรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำสุดคือ 4.CGn02_ht2 เท่ากับ 1.59X10⁶/ °C ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ 2.CGn01_ht2 จะมีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทาง ความร้อนใกล้เคียงกันแต่ความหนืดของ 4.CGn02_ht2 สามารถขึ้นรูปได้ง่ายกว่า หรือ working range นานขึ้น

a			9/			
ตารางท 4.14	คาสมประสทธการขย	ยายตัวทางค	วามรัคนของ	CGn B O	0.5%+TiO	12%
				$0010_{2}0_{3}$	0.070 1102	12 /0

CGn dope B_2O_3 =0.5%+TiO ₂ 12%	COE(X10 ⁻⁶) 100-500°C		
4.CGn01_ht2	2.03		
4.CGn02_ht2	1.59		
4.CGn08_ht2	2.30		
4.CGn09_ht2	3.27		
4.CGn11_ht2	2.39		

จากผลการทดลองเติม B₂O₃ ที่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำลง โดยเติม ในจำนวนเพียงเล็กน้อย (B₂O₃=0.5%) ก็จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำลง มากกว่าการเติมในปริมาณมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nandi และคณะ⁽⁹⁾ ที่กล่าวมาคือการ เติม B₂O₃ จำนวนเพียงเล็กน้อยคือเติม B₂O₃ เท่ากับ 1% ซึ่งเป็นจำนวนน้อยที่สุดในการทดลองทำ ให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำที่สุดเช่นกัน

- ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟส ด้วย XRD ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก ของ 4.CGn02_ht2

จากรูปที่ 4.27 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเฟสของ 4.CGn02_ht2 ซึ่งแสดงว่า เฟสหลักคือ คอร์เดียไรต์

- ผลการวิเคราะห์ Scanning electron microscopy (SEM) ของ 4.CGn02_ht2

จากรูปที่ 4.28 แสดงโครงสร้างของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก 4.CGn02_ht2 ซึ่งถ้าเป็นแนวตั้ง จะเกิดผลึกคอร์เดียไรต์กระจัดกระจายอยู่ใน glassy phase แต่ถ้าในแนวนอนจะเกิดผลึกคอร์เดีย ไรต์อัดแน่น

รูปที่ 4.28 SEM micrographs ของคอร์เดียไรต์กลาสเซรามิก 4.CGn02_ht2 แนวตั้ง เปรียบเทียบกับแนวนอน

-การทดสอบการต้านทานการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างฉับพลัน ของ4.CGn02_ht2

จากผลของค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน ของ CGn B₂O₃ 0.5% และ TiO₂ 12% จะได้ 4.CGn02_ht2 มีค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนต่ำสุดเท่ากับ 1.59X10⁻⁶/ °C จึง นำมาทดสอบการต้านทานการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างฉับพลัน โดยนำไปอบที่อุณหภูมิ 400°C เป็นเวลา 45 นาทีแล้วนำไปแซ่น้ำ 20 °C และนำมาตรวจสอบการรานตัวด้วย Methylene blue dye ถ้าไม่รานทำซ้ำอีก 4 ครั้ง และเมื่อไม่รานทั้ง 5 ครั้งจึงเพิ่มอุณหภูมิการอบเป็น การอบเป็น 450 °C และ 500 °C ผลการทดลองตามตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ค่าการด้านทานการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างฉับพลันของ 4.CGn02_ht2

	400°C	450°C	500°C
4.CGn02_ht2	ไม่ราน	ไม่ราน	ไม่ราน

สรุปผลการทดสอบการต้านทานการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างฉับพลันของ 4.CGn02_ht2 ผ่าน 500 °C